

PROJECTE MADRASSA

Caterina Oliver i Miquela Vidal

Membres de la comissió educativa d'Escola en Pau

Madrassa: paraula àrab que significa "escola". I d'això tracta aquest projecte, d'escolaritzar nins i nines que a causa d'un conflicte bèl·lic de divisions territorials han nascut a un campament de refugiats.

Les seves famílies, des que l'any 1976 l'antiga colònia del Sàhara va ser militarment ocupada per Marroc i Mauritània, varen refugiar-se a Tindouf, zona hiperàrida de la Hamada argelina en condicions climàtiques hostils, sense cap possibilitat econòmica de desenvolupament i amb una dependència absoluta de l'ajuda internacional proporcionada per l'ONU i algunes ONGs. És sabut que els darrers anys l'ajuda alimentària ha disminuït i s'han accentuat les mancances alimentàries, sanitàries i educatives fins a extrems alarmants.

Els infants nascuts als campaments són el sector de la població més perjudicat. No coneixen altra realitat que l'exili i les seves expectatives de futur són desesperançadores.

Foto cedida per Miquela Vidal

Cada any, l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí organitza el projecte "Vacances en Pau", entre 100 i 200 infants dels campaments del Sàhara Occidental passen l'estiu acollits per famílies de les Illes Balears.

L'any 1999 un grup de famílies acollidores visitarem les famílies dels infants sahrauís a qui havíem acollit aquell estiu. Es crearen uns forts lligams afectius entre les famílies i ens proposarem ajudar-los a millorar les expectatives de futur dels seus fills.

"Els campaments de Tindouf estan ubicats a una zona desèrtica i despoblada, on no hi ha fàbriques, ni electricitat, ni aigua canalitzada..."

Ens va impressionar escoltar les vivències dels joves que havien tingut la sort de poder anar a estudiar a Cuba, deixaven les seves famílies als 10 anys i no els tornaven a veure fins que, amb la carrera universitària acabada, tornaven als campaments de refugiats. Temps de conèixer un altre món, una altra llengua, una altra manera de viure...10 anys d'enyorança.

Altres parlaven de la seva experiència a un internat d'Algèria, amb unes condicions terribles (no massa més que la resta d'argelins amb qui compartien l'escola). Hi estaven tot el curs escolar i tornaven els estius a veure les seves famílies i a ensenyar part del que havien après, a qui no hi havia pogut anar.

Foto cedida per Miquela Vidal

Això ens va fer pensar que podíem intentar posar en marxa un projecte perquè venguessin a estudiar aquí. Tan a prop i tan lluny... Sàhara i Mallorca.

Així va néixer l'Associació Escola en Pau i va començar a caminar el projecte Madrassa.

És el seu tercer curs, ha costat moltes energies, temps, reunions amb institucions balears i sahrauís, maldecaps, paperassa, però, sobretot, ha estat emmarcat amb la il·lusió de saber que donam a aquests infants la millor eina per al seu futur: una formació, una educació, dins un ambient familiar, com un més de la casa, de l'escola, del poble, però sense deixar de banda qui són, d'on vénen i què vol el seu poble.

Volem donar l'oportunitat que tinguin uns estudis de Primària i ESO, i amb vocació de continuïtat cap a estudis universitaris i/o professionals.

L'acolliment no és fàcil, aquests infants provenen d'un lloc que no té res a veure amb el nostre, ni amb altres llocs del món on existeix una

mica d'estructura econòmica. Els campaments de Tindouf estan ubicats a una zona desèrtica i despoblada, on no hi ha fàbriques, ni electricitat, ni aigua canalitzada, ni camps de cultiu, ni llocs d'oci, ni platges, ni piscines, ni centres comercials, ni juguetes, ni carreteres, la circulació de vehicles és escassa... un lloc on poden moure's en llibertat, on hi ha pocs perills socials: robatoris, enganys, agressions, alcohol, drogues... però que no poden anar més enllà de les seves wilaies i daïres (poblats). Per això tot el que troben aquí els és nou i, a la vegada esdevé un perill; cal ensenyar-los i acostumar-los com si es tractassin d'infants molt més petits.

No es regeixen per uns horaris tan sistemàtics com els nostres i, naturalment, tenen una manca grossa d'hàbits d'estudi.

La seva cultura, religió, costums, també tan diferent a la nostra, fa difícil l'acceptació mútua. Cal parlar molt del que és correcte i del que no ho és en un lloc i en un altre. S'ha d'intentar aprofundir en el coneixement mutu i s'ha d'inculcar i afavorir el respecte i la tolerància.

En tots aquests temes ens és de gran ajuda el professor Abdi Chiak. Les seves funcions són:

- impartir classes de llengua i cultura àrab, cada dissabte al matí, al CP Eugeni López de Palma.
- mediar entre els infants, les famílies acollidores i els centres docents on segueixen les classes.
- recollir i donar tota la informació acadèmica als organismes educatius sahrauís i transmetre tota la informació necessària (d'adaptació, comportament, relació,

estudis, salut...) a les famílies de cada infant.

- acompanyar en el viatge d'anada i tornada el grup d'infants.

Gràcies a la seva manera de ser i de fer s'han solucionat petits conflictes i s'han trobat grans solucions.

Actualment hi ha 37 nins i nines sahrauís, repartits per diversos pobles de Mallorca. El primer grup (22) va arribar el curs 2002-2003, i el segon grup (15) ha arribat durant aquest curs 2004-2005.

Foto cedida per Miquela Vidal

"Escola en Pau" organitza el retorn dels infants als campaments, cada estiu, perquè passin el màxim de temps possible amb les seves famílies sahrauís. L'associació vetlla perquè no pateixin desarrelament ni pèrdua d'identitat cultural, fomenta les relacions d'amistat entre les

famílies acollidores i afavoreix l'agermanament de famílies acollidores amb famílies sahrauís, fent-les sentir que formen part d'un projecte comú.

Es tracta d'ajudar els infants, les seves famílies i el Poble Sahrauí que necessita professionals ben formats per poder construir el seu futur.

El projecte també pretén oferir a la població de les Illes Balears un model harmònic de convivència intercultural en els àmbits familiar, escolar i social, fonamentat en la tolerància, el respecte i el coneixement de l'altre, és a dir, ofereix un caire de sensibilització amb voluntat de neutralitzar les tendències xenòfobes establertes en alguns sectors de la nostra societat.

Les ganes de progressar dels al·lots, la dedicació de les famílies, l'esforç dels centres educatius i d'un grup de voluntariat d'"Escola en Pau" fa que vagin superant poc a poc totes aquestes dificultats i cada progrés esdevé un esdeveniment que cal festejar.

Les famílies acollidores fan tot el que poden i més, però calen suports de tota casta. Aprofitant que aquesta revista la llegim, majoritàriament, mestres, voldríem demanar gent disposada a donar unes hores del seu temps (tan preuat, avui en dia) per ajudar a la integració d'aquests infants en el nostre sistema educatiu.

L'experiència és diferent i difícil. Però ho paga viure-la!■

FES-TE VOLUNTARI-VOLUNTÀRIA D'ESCOLA EN PAU.

INFORMACIÓ:

Miquela Vidal. Correu-e: quelavj2@hotmail.com.

Caterina Oliver. Correu-e: shera4@wanadoo.es.

Julià Mascaró. Telf. 971655477